

A SUALA LA UOVU

- ❖ Wataalam wa mambo ya kale imefunua kwamba dini ya Kanaani ilikuwa hasa kile Biblia inasema: uchawi, uaguzi, mawasiliano na wafu, uchawi... na dhabihu ya watoto! (Kum. 18:9-12). Imeongezwa kwa hii ilikuwa ibada ya "ukahaba mtakatifu"- ambayo haihusiani sana na ibada takatifu iliyofanywa na makuhani na makuhani.
- ❖ Ingawa mazoea haya tayari yalikuwa ya kawaida wakati wa Ibrahimu, Mungu aliwapa zaidi ya miaka 400 kurekebisha tabia zao.
- ❖ Mwishowe, ibada hizi potovu, ambazo zilipunguza maadili ya watu na kukuza kila aina ya maovu, zililazimika kukomeshwa. Kuangamizwa kwa Wakanaani kungezuia - angalau kwa muda - uharibifu wa maadili wa ubinadamu.

B SUALA LA HAKI

- ❖ Upendo na haki ni msingi wa tabia ya Mungu. Hii inamfanya kuwa mwamuzi mwenye haki na asiye na upendeleo, ambaye anaahirisha adhabu ili mwenye dhambi aweze kuongoka, lakini ambaye hatavumilia uovu milele.
- ❖ Vita vya kushinda Kanaani havikupiganwa kwa sababu za kimabavu, bali kwa amri ya Mungu kutekeleza adhabu ambayo wakazi wake waovu walistahili.
- ❖ Tamaa ya Mungu ilikuwa kuanzisha serikali ya haki katika eneo hilo, ambayo ingekuwa mfano kwa mataifa yote, kuwahamasisha kuinua dhana zao za maadili, na hivyo kufikia hali ya amani na haki ulimwenguni kote (Kum. 4:5-6).

C DHANA YA BIBLIA YA VITA

- ❖ Kibiblia, vita vilipaswa kuwa tu kwa hali maalum na vilifafanuliwa na Mungu mwenyewe. Hizi ndizo sheria zilizotawala vita zilizoidhinishwa na Mungu:
 - Jeshi la kitaalamu halikuruhusiwa
 - Askari hawakulipwa na wakati mwingine hawakuweza hata kuchukua nyara
 - Vita viliruhusiwa tu kwa ajili ya kuteka au kutetea Nchi ya Ahadi wakati huo wa kihistoria
 - Waliongozwa na manabii walioongozwa na Mungu (kama vile Musa au Yohana)
 - Maandalizi ya kiroho yalihatijika kabla ya vita
 - Mwisraeli yeyote ambaye hakufuata sheria za vita alichukuliwa kama adui
 - Mara nyingi, Mungu aliingilia kati moja kwa moja katika vita

D IMEHARIBIWA NA CHAGUO LAO WENYEWWE

- ❖ Eneo lote la Kanaani lilitangazwa kuwa laana, yaani, iliyowekwa wakfu kwa uharibifu. Kila kiumbe kilicho hai kilipaswa kufa (Kum. 20:16-18; Yos. 10 - 40 Walakini, kulikuwa na ubaguzi:
 - Wale waliokusudiwa kuangamizwa ambao walimtii Mungu wangeweza kuishi (kwa mfano, Rahabu)
 - Waisraeli ambao hawakumtii Mungu walipaswa kuuawa (kwa mfano, Akani).
- ❖ Mbele ya Mungu, Wakanaani na Waisraeli walionwa sawa: bila upendeleo. Tofauti ilikuwa kwamba wengine walichagua kuendelea katika uasi wao dhidi ya Mungu, wakati wengine walichagua kumtii.
- ❖ Sasa, uamuzi bado ni wetu. Yesu atakapokuja, tutaokolewa au kuangamizwa na uchaguzi wetu wenyewe.

E TAFUTA AMANI

- ❖ Yesu anaitwa "Mfalme wa Amani" (Isaya 9:6). Alikuwa kuleta amani, naye atatawala kwa amani (Yohana 14:27; Isaya 60:17). Lakini mpaka ufalme wake wa amani utakapokuwa halisi, tunabaki katika eneo lenye vita, tukizama katika mzozo wa ulimwengu kati ya mema na mabaya.
- ❖ Wakati jeshi la Siria lilipoizingira Dothani kumkamata nabii Elisha, hakumwomba Mungu kwamba jeshi la mbinguni lililomzunguka liwaangamize Washami. Badala yake, aliomba kuongoza jeshi la Siria lililopofushwa kwenda Samaria ili, mara tu alipofika, aweze kuleta amani kati ya mataifa mawili yanayopigana (2 Wafalme 6:12-23).
- ❖ Huu ndio mfano ambao Yesu alitufundisha: kutafuta amani kila wakati katika vita. Kushinda uovu kwa wema (Rum. 12:20-21).